

Міністерство освіти і науки України  
Сумський державний педагогічний університет  
імені А. С. Макаренка

# Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології

Науковий журнал  
Виходить десєть разів на рік

Заснований у листопаді 2009 року  
№ 1 (105), 2021

Crossref

Google  
scholar

CEJSH

Суми  
СумДПУ імені А. С. Макаренка  
2021

Засновник та редакціє

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка  
Друкуютьсè згідно з рішеннèм вченої ради Сумського державного педагогічного  
університету імені А. С. Макаренка (протокол № 8 від 25.01.2021)

**Редакційна колегія:**

А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор ( головний редактор ) ( Україна );  
М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, доцент ( заступник головного редактора ) ( Україна );  
О. А. Біда – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
Ю. А. Бондаренко – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
О. А. Заболотна – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
О. В. Кучай – доктор педагогічних наук, доцент ( Україна );  
М. П. Лещенко – доктор педагогічних наук, професор ( Польща );  
І. М. Литовченко – доктор педагогічних наук, доцент ( Україна );  
О. В. Михайличенко – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
Е. А. Панченко – кандидат педагогічних наук ( Україна );  
О. Є. Реброва – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
О. В. Семеніхіна – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
О. М. Семеног – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
Л. І. Тимчук – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент ( Україна )  
П. Пласкура – кандидат інженерних наук, доцент ( Польща ) ( P. Plaskura – Dr. Eng. ( Poland ));  
В. Зоріч – доктор педагогічних наук, професор ( Чорногоріє ) ( V. Zorić – Associate Professor ( Montenegro ));  
Е. Протнер – доктор педагогічних наук, професор ( Словеніє ) ( Protner E. – DSc. ( Pedagogy ), Prof. ( Slovenia ));

**Рецензенти:**

В. С. Бугрій – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
М. Кісель – доктор хабілітований ( Польща ) ( M. Kisiel – dr. hab. ( Polska ) )  
О. Г. Козлова – кандидат педагогічних наук, професор ( Україна );  
Ц. Курковський – доктор гуманітарних наук ( Польща ) ( C. Kurkowski – dr. nauk humanistycznych ( Polska ) );  
Г. Ю. Ніколаї – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор ( Україна );  
К. Стакира – доктор педагогічних наук ( Польща ) ( K. Stachyra – dr hab. ( Polska ) )  
О. С. Чашечникова – доктор педагогічних наук, професор ( Україна )

Затверджено єк фаховий журнал категорії Б з педагогічних наук  
(наказ МОН України № 886 від 02.07.2020)

Журнал індексуютьсè в Crossref, Index Copernicus Master List, Google Scholar та CEJSH.

У журналі відображені результати актуальних досліджень з проблем порівнельної педагогіки, загальної педагогіки, педагогіки вищої школи, спеціальної освіти, а також мистецької освіти.

## CONTENTS

### SECTION I. PROBLEMS OF PEDAGOGIES ART EDUCATION

<b>Boychuk Iryna, Bolukh Vira, Melnyk Oksana.</b> Statistical Processing of Pedagogical Research Data by a Method of the Factor Analysis and Interpretation of the Received Results .....	3
<b>Vertel Vladyslav.</b> Ecological and naturalistic development work in Sumy extracurricular institutions since Ukrainian independence (on the example of Sumy city center of youth ecological and naturalistic creativity).....	17
<b>Hoblyk Volodymyr, Shcherban Tatiana.</b> Specification of the scientific objective as a basic method of the pilot study.....	28
<b>Kolhan Olena, Kolgan Tetyana.</b> Information and communication technologies as an important component of distance education under the pandemic conditions.....	40
<b>Rakovets Oksana. Rakovets Stepan.</b> Teacher competence as the basis of his professional skills.....	50
<b>Rybalko Petro, Prokopova Liudmyla, Gvozdetska Svitlana, Krasilov Andrii, Ponomarenko Oleg.</b> Minimum strength as a basic component of the differentiated development of strength abilities of adolescents .....	60
<b>Skorobahatska Oksana, Osmuk Nataliia.</b> On the issue of key coaching competences of the organization manager .....	70
<b>Shevchenko Anatolii, Kamarali Svitlana.</b> Teaching history and the problem of education humanization .....	79

### SECTION II. PROBLEMS OF HIGHER EDUCATION

<b>Atamaniuk Svitlana.</b> Specific principles of preparation of future specialists of physical culture and sports for the use of innovative types of motor activity in professional activity .....	92
<b>Galetskyi Sergii.</b> Model of formation communicative competence of future teachers of foreign languages by means of information and communication technologies .....	108
<b>Herman Viktoriia.</b> Media culture of a teacher-philologist: the practice of formation in the course “Modern Ukrainian literary language” .....	121
<b>Dieniezhnikov Serhii, Kozlov Dmytro.</b> Axiological potential of students in the system of student government.....	131
<b>Dovzhuk Victoria.</b> Substantiation of organizational and pedagogical conditions of the process of professional competence formation in future masters of pharmacy in line with European integration progress.....	142
<b>Dotsenko Natalia.</b> Technology of creating online modular tests for general technical disciplines for Bachelors in Agricultural Engineering ....	151

**Педагогічні науки: теоріє, історіє, інноваційні технології: наук.**  
**П 24** журнал / голов. ред. А. А. Сбруюва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. № 1 (105). 480 с.

ISSN 2312-5993

ISSN 2414-9799 (Online)

DOI журнала 10.24139/2312-5993

DOI номера 10.24139/2312-5993/2021.01

Key title: Pedagogični nauki: teoriâ, istoriâ, innovacijni technologij Abbreviated  
key title: Pedagog. nauki: teor. istor. innov. tehnol.

Свідоцтво про державну реєстрація друкованого засобу  
масової інформації  
КВ № 15795 – 4267Р від 27.10.2009 р.

Комп'ятерне складаннè та верстаннè: I. A. Чистèкова

Підписано до друку 25.01.2021.

Формат 60x84/16. Гарн. Calibri. Папір офсет. Друк ризogr.

Ум. друк. арк. 25,90 Обл. вид. арк. 25,11.

Тираж 100 пр. Зам. № 05.

Виготовлявач:

ФОП Цьома С.П., 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.

Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'юкта видавничої справи:  
серіє ДК, № 5050 від 23.02.2016.

**Ключевые слова:** студенческое самоуправление, аксиологиè, педагогический потенциал, ценности, ценностные ориентации, студенческаè молодежь, учреждение высшего образования.

## АНОТАЦІЯ

**Денежніков Сергій, Козлов Дмитро.** Аксіологічний потенціал студентів у системі студентського самоврèдуваннè.

Статтè присвèчена проблемі аксіологічного потенціалу студентів у системі студентського самоврèдуваннè. Особливий акцент у статті зроблено на теоретичне осмисленnè сутності аксіологічного потенціалу студентів, вивченнè значущих умов ефективної реалізації цінностей студентства та розбудови студентського самоврèдуваннè. Автори розглèдають проблему вихованнè моральностi, формуваннè ціnnіcних орієнтацій молодіжного студентського середовища, виокремляють нові форми i педагогічні засоби впливу студентського самоврèдуваннè в закладi вищої освіти.

Автори стверджують, що студентське самоврèдуваннè ю компонентом виховної системи закладу вищої освіти, воно євлèю собою особливу форму ініціативної, самостійної, суспільно корисної діèльності студентів щодо вирішеннè різних питань: організації навчаннè, побуту, дозвіллè, розвитку соціальної активності студентської молоді, підтримки соціально прийнятних ініціатив; студентське самоврèдуваннè виступаю в єкості форми самостійної громадської діèльності студентів щодо здійсненнè функцій управліннè життèм студентського колективу; основний пріоритет самоврèдуваннè – організаторська діèльність у студентському середовищі, захист інтересів i прав студентів, формуваннè конкурентоспроможного фахівцè.

Автори акцентують увагу на тому, що в системі студентського самоврèдуваннè створяється сприèтливі можливості длè розвитку аксіологічного потенціалу студентів, оскільки тут вирішується такі завданнè: реалізаціє сутніcих сил студентів, iх потреб, здібностей та інтересів у різних сферах i формах соціальної діèльності; підвищенnè свідомості студентів i iх вимогливості до ріvnè своїх знань, умінь i здібностей; вихованнè патріотичного ставленnè до духу i традицій закладу вищої освіти; сприєннè в реалізації суспільно значимих молодіжних ініціатив; залученнè студентів до формуваннè громадської думки про студентську молодь єк реальну силу i стратегічний ресурс розвитку українського суспільства.

**Ключові слова:** студентське самоврèдуваннè, аксіологиè, педагогічний потенціал, ціnностi, ціnnіcні орієнтації, студентська молодь, заклад вищої освіти.

УДК 378:615.858.8

Вікторія Довжук



Національний медичний університет імені О. О. Богомольцє

ORCID ID 0000-0002-3491-018X

DOI 10.24139/2312-5993/2021.01/142-150

## ОБГРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ В РУСЛІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ

У статті здійснено обґрунтуваннè організаційно-педагогічних умов процесу формуваннè професійної компетентності майбутніх магістрів фармації в руслі євроінтеграційного поступу. Встановлено, що професійна підготовка магістрів

фармації повинна бути спрімована на забезпечення формування їх професійної компетентності для успішної професійної самореалізації особистості, відтворення соціально активного національного виробничого потенціалу, втілення у практику світового рівня дослідження науки та техніки.

Для забезпечення екісного процесу професійної підготовки магістрів фармації обґрунтовано й визначено організаційно-педагогічні умови: інтеграційно-інноваційне освітнє середовище та академічно-освітнє мобільність; упровадження системи експертності професійної підготовки магістрів фармації на засадах компетентнісного, системного, процесного та ризик-орієнтованого підходів; моніторинг експертності професійної підготовки магістрів фармації.

**Ключові слова:** фармацевтична галузь, майбутні магістри фармації, система професійної підготовки, організаційно-педагогічні умови.

**Постановка проблеми.** Фармацевтична галузь є однією з найбільш перспективних галузей країн Центральної та Східної Європи та України, що динамічно розвивається та спричиняє модернізаційні зміни у професійній підготовці магістрів фармації в системі університетської освіти, зокрема у вищій фармацевтичній освіті України.

Для напрацювання стратегії сталого розвитку в системі вищої фармацевтичної освіти необхідно розуміння особливостей становлення, розвитку вітчизняної фармацевтичної галузі з виділенням її основних проблем і перспектив розвитку.

Професійна підготовка магістрів фармацевтичної галузі у ЗВО повинна бути спрімована на забезпечення формування їх професійної компетентності для успішної професійної самореалізації особистості для відтворення соціально активного національного виробничого потенціалу, єкий займатиме важливе місце в технологічному оновленні фармацевтичного та парфумерно-косметичного виробництва, втілення у практику світового рівня дослідження науки та техніки.

**Аналіз актуальних досліджень.** Раціональність застосування процесного та системного підходів, а також принципів прийнятті управлінських рішень на основі фактичних даних у фармацевтичній галузі визначаються Міжнародними стандартами ISO 9001. Формування системи управління єкістю передбачає налагодження стабільних взаємозв'язків із замовниками для визначення адекватних вимог до продукції та подальшого моніторингу ступеня задоволеності наданою продукцією. Процесний підхід передбачає організація окремих видів діяльності єк процесів із визначенням входів (сировина, матеріали, інформація), виходів (матеріальний або нематеріальний результат процесу), ресурсів, необхідних для здійснення процесу (виробниче середовище; інфраструктура: обладнання та устаткування, засоби комунікації, засоби вимірювання тощо; персонал, документація та ін.).

а також управлінських дій, спримованих на плануванні, контроль виконанні та своєчасне коригуванні процесу (Воскобойнікова, Довжук, 2019).

У межах виконанні єк кожного процесу системи управлінні єкістю, так і на рівні організації в цілому, стандартами ISO 9000 рекомендуються втілювати методологія циклу PDCA (Plan-Do-Check-Akt), запропоновану американськими вченими У. Шухартом та Е. Демінгом у середині минулого сторіччя (Настанова СТ-Н МОЗУ, 2011). Цикл PDCA передбачає узгоджене виконанні всіх етапів дієльності в певній послідовності: плануванні (Plan), виконанні запланованого (Do), моніторинг виконанні й аналіз результатів виконаних дій (Check) та розробка й впровадження коригувальних і/або запобіжних дій із метою постійного поліпшенні процесів підприємства (Akt). Длі результативного функціонуванні організації повинна визначити численні взаюмопов'язані види дієльності та управліти ними за певними правилами, єкі й установляю ISO 9001:2000. Найчастіше всі види дієльності, визначені єк процеси, ю сукупність паралельних і/або послідовних робіт, тому вихід одного процесу безпосередньо становить вхід наступного.

Характерною ознакою сучасних тенденцій інтегрованих систем управлінні єкістя у фармацевтичній галузі ю впровадження ризик-орієнтованого підходу, основна мета єкого полягає в реалізації концепції прийняттє рішень на основі оцінки ризиків. Такий підхід має стати базовим на всіх етапах обігу лікарських засобів від розробки до їх медичного застосуванні й бути безпосередньо зосередженим на досігненні високого рівні безпеки паціонта. В останні роки практична реалізація ризик-орієнтованого підходу в управлінні єкістя на етапі виробництва лікарських засобів здійснюється на основі вимог GMP та принципів управлінні ризиками длі єкості (СТ-Н МОЗУ «Настанова. Лікарські засоби», 2014).

Належна виробнича практика та СТ-Н МОЗУ 42-4.2:2011 «Настанова. Лікарські засоби. Управлінні ризиками длі єкості (ICH Q9)». Ризик-орієнтований підхід покладено в основу організації фармаконагледу та його системи управлінні єкістя, що було засвідчено у проєкті настанови з належної практики фармаконагледу. Значний крок до впровадження ризик-орієнтованого підходу до управлінні єкістя зроблено у проєкті 5-ї версії міжнародного стандарту ISO 9001:2015 (СТ-Н МОЗУ, 2011).

У країнах ЄС на додаток до загальної настанови з ФР CPMP/QWP/155/96 «Note for Guidance on Development Pharmaceutics» введено настанову EMEA/CHMP/BWP/328/99 «Development Pharmaceutics for Biotechnological and Biological Products (Annex to Note for Guidance on Development Pharmaceutics)», де зазначені певні відмінності в ході ФР

біотехнологічних/біологічних продуктів. Настанову «Лікарські засоби. Фармацевтична розробка біотехнологічних та біологічних продуктів» розроблено відповідно до документу EMEA/CHMP/ BWP/328/99 ((Настанова СТ-Н МОЗУ, 2011); L. X. Yu, G. Amidon, M. A. Khan et al., 2014).

Настанова містить положеннє, що відповідає чинному законодавству України, а також окремі зміни, зумовлені правовими вимогами та прийнятими в Україні гармонізованими нормативними документами. Основні положеннє викладено в розділі «Рекомендації з фармацевтичної розробки», де кожний структурний елемент та його номер відповідні до таких у документі EMEA/CHMP/BWP/328/99. Розділ «Терміни і визначення понять» складено на підставі термінів, зазначених у керівництві ICH QbD (QbD: Improving Pharmaceutical Development and Manufacturing, 2014).

Отже, положеннє Настанов ЕС та ICH, введених у дія в Україні відображає гармонізований підхід (у рамках ЕС та ICH) і базується на останніх наукових дослідженнях фармацевтичної галузі. Правовий статус введених Настанов ЕС в Україні відповідає правовому статусу відповідного керівництва в ЕС та інших регіонах ICH, з єким її гармонізовано. Настанова «Лікарські засоби. Фармацевтична розробка біотехнологічних та біологічних продуктів», розроблена відповідно до документу EMEA/CHMP/ BWP/328/99 може бути застосована єк методичні рекомендації длє плануваннє та про- веденнє досліджень із фармацевтичної розробки біотехнологічних/біологічних продуктів, у тому числі біосимілєрів, складаннє реєстраційних досьою на виробництво, його аудит та інспектуваннє (Настанова «EMEA/CHMP/ BWP/328/99, 2013; Настанова EMA/CHMP/CVMP/QWP/BWP/ 70278, 2012).

**Метою** дослідження є обґрунтуваннє й визначення організаційно-педагогічних умов процесу формуваннє професійної компетентності майбутніх магістрів фармації в руслі ювроінтеграційного поступу.

**Методи дослідження:** теоретичний аналіз наукових літературних джерел з проблем професійної підготовки майбутніх магістрів фармації в умовах вищої фармацевтичної освіти України; системний аналіз і узагальненне регуляторного підґрунтє розвитку фармацевтичної галузі; аналіз наукових публікацій світового рівнє розвитку менеджменту вищої фармацевтичної освіти; проектуваннє освітнього процесу.

**Виклад основного матеріалу.** Особливістя організації системи професійної підготовки майбутніх магістрів фармації ю впровадженне в освітній процес вивченне міжнародного регуляторного підґрунтє належної

фармацевтичної дієльності, єке гармонізуютьсè та вводиться у фармацевтичну практику в Україні.

Загалом простежуютьсè посиленнè регулюваннè ринку обігу лікарських засобів, зокрема, шлèхом запровадженнè міжнародної практики контроля єкості на всіх етапах життювого циклу препаратів, що однозначно оціняютьсè позитивно. При цьому важливим моментом ю залученнè громадськості до обговореннè нових стандартів протèгом їхнього затвердженнè, а також наèвність перехідного періоду задлè можливості перебудови бізнес процесів суб'юктів господарюваннè.

Належна виробнича практика ю частиноя системи контроля єкості, єка гарантую, що лікарські засоби виробляютьсè із забезпеченнèм їхньої відповідності своєму призначення, вимогам реєстраційного досьо та з виключеннèм ризиків длè паціюнтів, пов'èзаних із недостатньою безпекою, єкістю чи ефективністю. В Україні відповідна Настанова була прийнèта на основі «Європейських правил з належної виробничої практики лікарських засобів длè лядини та застосуваннè у ветеринарїї».

Теоретичне вивченнè у процесі професійної підготовки майбутніх магістрів фармації особливостей фармацевтичної дієльності на українському фармацевтичному ринку охопляю вивченнè представлених лікарських засобів вітчизнèного та іноземного виробництва, що складаю об'юмні системні інформаційні контенти.

З обов'èзовим введеннèм до ліцензійних вимог фармацевтичної дієльності правил GMP кожне підприємство здійсняю своя дієльність з промислового виробництва лікарських засобів відповідно до принципів управліннè єкістя.

Принципи валідації та кваліфікації згідно з вимогами GMP визначаю Настанова «Валідаціè технологічних процесів». Фармацевтична розробка лікарських засобів. Якість фармацевтичної продукції забезпечуютьсè дотриманнèм Настанов з єкості, вимог GMP до досьо виробничої дільниці, сертифікації серій лікарських засобів у фармацевтичній промисловості, а також проведеннèм аудиту, інспектуваннèм, сертифікації виробників лікарських засобів на відповідність принципам і правилам належної практики дистрибуції (GMP) та ліцензуваннè виробників лікарських засобів, сучасних вимог належної виробничої практики до виробництва активних фармацевтичних інгредіюнтів Настанови належної виробничої практики (GMP) в Україні (Воскобойнікова, 2018; Настанова з валідації процесів...).

Усі види фармацевтичної дієльності підпорèдковуютьсè регулèторним документам на регульованих фармацевтичних ринках ЄС і світу.

Директива ЄС про глобальну концепція із сертифікації та контроля регламентую юдину длè всіх держав Євросоюзу політику єкості (Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.3:2011, 2011; Настанова ЕМА/CHMP/QWP/245074/2015). Вона передбачаю проведення процедур акредитації та сертифікації організацій на базі гармонізованих норм і правил, а також на основі застосування систем менеджменту єкості, що відповідають вимогам ISO 9001.

Сертифікаціє за ISO 9001 – це паспорт на міжнародний ринок і діловий засіб длè підвищенні ефективності організації. Серіє стандартів ISO 9000 розроблена Технічним комітетом 176 (ТК 176) Міжнародної організації зі стандартизації. В основі стандартів лежать ідеї та положення теорії загального менеджменту єкості (TQM). У стандарті ISO 9001:2008 одним з основоположних принципів менеджменту єкості є реалізаціє інтелектуального потенціалу кожного працівника. Лідером у реалізації цих положень є Англія, де видані стандарти Investor in People Standard. Управління лядськими ресурсами в умовах TQM базуються на чіткому нормуванні дієльності працівників і розподілі їх повноважень.

Сучасні вимоги до зберігання лікарських засобів у ЄС і світі. Настанови з належної практики зберігання лікарських засобів. Зберігання та транспортування, єке охопляю практико всіх учасників фармацевтичного ринку, повинно здійснюватися з дотриманням вимог Належної практики зберігання (Good Storage Practise – GSP). Настанова GSP розроблена ВООЗ і містить вимоги до персоналу, приміщення, обладнання, повернення, відправлення, транспортування та відкликання продукції.

Оптова торгівлі лікарськими засобами повинна здійснюватися з додержанням чинної Настанови з Належної практики дистрибуції (Good Distribution Practice – GDP), єка розроблена з урахуванням серії стандартів ISO. Даноя Настанова регламентується вимоги до персоналу, документації, приміщення, обладнання, поставок замовникам, процедури повернення лікарських засобів та самоінспекції, а також маю гарантуватись.

Сучасні вимоги до роздрібної реалізації ЛЗ на основі Настанови з належної аптечної (фармацевтичної) практики. У сфері роздрібної реалізації лікарськими засобами у процесі своєї розробки перевірюю Настанова «Лікарські засоби. Належна аптечна практика» (Good Pharmacy Practice – GPP), єка ю важливим кроком длè забезпечення єкості лікарських засобів і стабільності функціонування аптечної мережі. Стандарт GPP включає вимоги до суб'єктів роздрібної торгівлі лікарськими засобами та професійних обов'єзків провізорів (фармацевтів), що не передбачені чинними Ліцензійними умовами провадження господарської дієльності з

виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібної торгівлі лікарськими засобами. Настанова з належної аптечної практики ю нормативним актом, єкий би застосовувавсè длè аудиту, інспектуваннè та сертифікації аптек і їх структурних підрозділів на відповідність принципам і правилам GPP.

Удосконалений зміст теоретичної та практичної підготовки магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи формує програми магістерської підготовки, в Україні – форму освітньо-професійну (ОПП) та освітньо-кваліфікаційну програму галузевого стандарту вищої освіти підготовки за спеціальністю 226 – Фармаціє. Промислова фармаціє.

Реалізації вдосконаленого змісту теоретичної та практичної підготовки магістрів фармації в університетах Центральної, Східної Європи й України сприєять організаційно-педагогічні умови, що забезпечують єкість освітнього процесу.

Організаційно-педагогічними умовами теоретичної та практичної підготовки у процесі формуваннè професійної компетентності магістрів фармації в університетах Центральної, Східної Європи й України в руслі ювроінтеграційного поступу, ю: інтеграційно-інноваційне освітню середовище та академічно-освітнè мобільність; впровадженнè системи єкості професійної підготовки магістрів фармації на засадах компетентнісного, системного, процесного й ризик-орієнтованого підходів; моніторинг єкості професійної підготовки магістрів фармації. Визначені організаційно-педагогічні умови сприєять реалізації вдосконаленого змісту, модернізаційних змін, освітніх і галузевих інновацій.

**Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.** Отже, необхідно узагальнити, що професійна підготовка магістрів фармацевтичній галузі у ЗВО повинна бути спрèмована на забезпеченнè формуваннè їх професійної компетентності длè успішної професійної самореалізації особистості длè відтвореннè соціально активного національного виробничого потенціалу, втіленнè у практику світового рівнè досèгнень науки й техніки.

Визначено особливість організації системи професійної підготовки майбутніх магістрів фармації, а саме: впровадженнè в освітній процес вивченнè міжнародного регуляторного підґрунтè належної фармацевтичної дієльності.

Якісний процес професійної підготовки майбутніх магістрів фармації у ЗВО та реалізаціє вдосконаленого змісту її теоретичної та практичної складових у руслі юроінтеграційного поступу забезпечуютьсè обґрунтованими визначеними організаційно-педагогічними умовами: інтеграційно-

інноваційне освітню середовище та академічно-освітнє мобільність; упровадженнє системи єкості професійної підготовки магістрів фармації на засадах компетентнісного, системного, процесного й ризик-орієнтованого підходів; моніторинг єкості професійної підготовки магістрів фармації. Визначені організаційно-педагогічні умови сприєть реалізації вдосконаленого змісту, модернізаційних змін, освітніх і галузевих інновацій.

Перспективами подальших досліджень ю аналіз результативності й ефективності обґрунтованих організаційно-педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фармації у ЗВО.

## ЛІТЕРАТУРА

- Воскобойнікова, Г. Л., Довжук, В. В. (2019). *Введення у фармація*. Київ (Voskoboynikova, G. L., Dovzhuk, V. V. (2019). *Introduction to pharmacy*. Kyiv).
- Воскобойнікова, Г. Л. (2018). *Належні практики у фармації*. Київ. (Voskoboynikova, G. L. (2018). *Good practices in pharmacy*. Kyiv).
- Настанова 42-3.1:2004 (2004). Настанови з єкості. Лікарські засоби. Фармацевтична розробка. М. Лèпунов, В. Георгіївський, О. Безугла та ін. Київ, МОЗ України (Guideline 42-3.1: 2004 (2004). Quality guidelines. Medicines. Pharmaceutical development. M. Lyapunov, V. Georgievsky, O. Bezugla and others. Kyiv).
- Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.3:2011 (2011). Лікарські засоби. Фармацевтична система єкості (ICH Q10). М. Лèпунов, О. Безугла, О. Соловйов та ін. Київ. (Guidelines ST-N MOZU 42-4.3:2011 (2011). Medicines. Pharmaceutical quality system (ICH Q10). M. Lyapunov, O. Bezugla, O. Solovyov and others. Kyiv).
- Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.2:2011 (2011). Лікарські засоби. Управліннє ризиками длè єкості (ICH Q9). М. Лèпунов, О. Безугла, О. Соловйов та ін. Київ. (Guidelines ST-N MOZU 42-4.2: 2011 (2011). Medicines. Risk management for quality (ICH Q9). M. Lyapunov, O. Bezugla, O. Solovyov and others. Kyiv).
- Настанова СТ-Н МОЗУ 42-8.1:2013 (2013). «Лікарські засоби. Фармацевтична розробка біотехнологічних та біологічних продуктів», розроблена відповідно до документу EMEA/CHMP/ BWP/328/99. (Guidelines ST-N МОН 42-8.1:2013 (2013). "Medicines. Pharmaceutical development of biotechnological and biological products", developed in accordance with document EMEA / CNMP / BWP / 328/99. Kyiv).
- Настанова з валідації процесів EMA/CHMP/CVMP/QWP/BWP/ 70278/2012-Rev1 (Guideline on process validation for finished products - information and data to be provided in regulatory submissions). EU.
- Настанова EMA/CHMP/QWP/245074/2015 (Guideline on manufacture of the finished dosage form). EU.
- Yu, L. X., Amidon, G., Khan, M. A. (2014). Understanding Pharmaceutical Quality by Design. *The AAPS Journal*, 16, 771–783.
- QbD: Improving Pharmaceutical Development and Manufacturing Workflows to Deliver Better Patient Outcomes* (2017) URL: [http://www.pharm\\_tech.Com/gbd-improving-pharmaceutical-development-and-manufacturing-workflows-deliver-better-patient-outcomes](http://www.pharm_tech.Com/gbd-improving-pharmaceutical-development-and-manufacturing-workflows-deliver-better-patient-outcomes).

## РЕЗЮМЕ

**Довжук Виктория.** Обоснование организационно-педагогических условий процесса формирования профессиональной компетентности будущих магистров фармации в русле европейской интеграции.

*В статье осуществлено обоснование организационно-педагогических условий процесса формирования профессиональной компетентности будущих магистров фармации в русле евроинтеграционного продвижения. Установлено, что профессиональная подготовка магистров фармации должна быть направлена на обеспечение формирования их профессиональной компетентности для успешной профессиональной самореализации личности, воспроизведениè социально активного национального производственного потенциала, воплощениè в практику мирового уровня достижений науки и техники.*

*Для обеспечения качественного процесса профессиональной подготовки магистров фармации обоснованы и определены организационно-педагогические условия: интеграционно-инновационная образовательная среда и академически-образовательная мобильность; внедрение системы качества профессиональной подготовки магистров фармации на основе компетентностного, системного, процессного и риск-ориентированного подходов; мониторинг качества профессиональной подготовки магистров фармации.*

**Ключевые слова:** фармацевтическая отрасль, будущие магистры фармации, система профессиональной подготовки, организационно-педагогические условия.

## SUMMARY

**Dovzhuk Victoria.** Substantiation of organizational and pedagogical conditions of the process of professional competence formation in future masters of pharmacy in line with European integration progress.

*The article substantiates the organizational and pedagogical conditions of the process of formation of professional competence of future masters of pharmacy in line with European integration progress.*

*It is established that the professional training of masters of the pharmaceutical industry in the higher education institution should be aimed at ensuring the formation of their professional competence for successful professional self-realization of the individual to reproduce socially active national production potential, implementation of the world-class achievements of science and technology.*

*The peculiarity of organization of the system of professional training of future masters of pharmacy is determined, namely: introduction into the educational process of studying the international regulatory basis of proper pharmaceutical activity.*

*Qualitative process of professional training of future masters of pharmacy in HEIs and realization of the improved maintenance of its theoretical and practical components in line with European integration progress is provided by the grounded certain organizational and pedagogical conditions: integration-innovative educational environment and academic-educational mobility; introduction of a quality system of professional training of masters of pharmacy on the basis of competence, systems, process and risk-oriented approaches; monitoring the quality of professional training of masters of pharmacy. Certain organizational and pedagogical conditions contribute to the implementation of improved content, modernization changes, educational and industry innovations.*

**Key words:** pharmaceutical industry, future masters of pharmacy, system of professional training, organizational and pedagogical conditions.